

Lineaarialgebra ja matriisilaskenta II

Kurssikoe 19.12.2018

Helsingin yliopisto, Matematiikan ja tilastotieteen osasto

Huomaa, että kokeessa on kaksi sivua!

1. (Yht. 15 p.) Tarkastellaan polynomiavaruutta

$\mathcal{P}_2 = \{p \text{ on reaalikertoiminen polynomi, joka on korkeintaan astetta 2, tai } p \text{ on nollapolynomi}\}$

Vastaa seuraaviin kysymyksiin, ja perustele väitteesi:

- (a) (5 p) Onko jono $(1 - x, 1 + x, x^2)$ vapaa $\mathcal{P}_2$:ssa?
- (b) (5 p) Onko jono $(1 - x, 1 + x, x^2)$ avaruuden $\mathcal{P}_2$ kanta?
- (c) (5 p) Lausu polynomi $4 - 2x + 6x^2$ jonon $(1 - x, 1 + x, x^2)$ alkioiden lineaarikombinaationa.

2. (Yht. 10 p.)

Määrittele seuraavat käsitteet:

- (a) Lineaarikuvauksen ominaisarvo.
- (b) Lineaarikuvauksen ominaisvektori.
- (c) Lineaarikuvauksen ydin (eli nolla-avaruus).
- (d) Lineaarikuvauksen kuva-avaruus
- (e) Vektoriavaruuksien välinen isomorfismi

3. (Yht. 15 p.) Olkoon W vektoriavaruuden $\mathbb{R}^3$ aliavaruus $W = \text{span}((1, 0, 1), (1, -1, 0))$.

- (a) (5 p.) Olkoon $v = (1, 2, 3)$. Päteekö $v \in W$?
- (b) (10 p.) Määritä vektorin $(0, 0, 1)$ kohtisuora projektio aliavaruudelle W .

4. (Yht. 20 p.) Tarkastellaan seuraavaa reaalisten 2×2 matriisien muodostamaa joukkoa:

$$V = \{A \in \mathbb{R}^{2 \times 2}; A = \begin{pmatrix} a & b \\ -b & a \end{pmatrix} \text{ joillain } a, b \in \mathbb{R}\}$$

- (a) (10 p.) Osoita, että V on vektoriavaruuden $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ aliavaruus, ja että vektorit

$$E_1 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, E_2 = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}$$

muodostavat sen kannan.

(b) (10 p.) Määritä lineaarikuvauksen

$$L : V \rightarrow V, \begin{pmatrix} a & b \\ -b & a \end{pmatrix} \mapsto \begin{pmatrix} b & a \\ -a & b \end{pmatrix}$$

matriisi kannan (E_1, E_2) suhteen. Määritä myös (jos mahdollista) sen reaaliset ominaisarvot ja ominiaisvektorit.